

Türkiye cümhuriyetile Sosyalist Şuralar ittihadı Hükümeti arasında Ankarada akt ve imza olunan huduttaki ihtilâfata ait mukavelename merbutu protokol ve meralar mukavelenamesile huduttan mürur ve ubur hakkındaki mukavelename ve ankarada Hariciye vekili Bey ile Sosyalist Şuralar ittihadı fevkalâde murahhas ve Büyük elçisi arasında taati olunan notaların ve Batumda parafe edilüp ankarada imza edilen baytarî mukavelename ile merbutu protokolun ve bu mukavelenamelerin imza suretini mübeyyin iki imza protokolunun tasdikı hakkında $\frac{1}{340}$ numaralı dört tane kanun lâyihası ve hariciye encümeni mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube

Sayı $\frac{6}{173}$

12-1-929

B. M. M. Yüksek reisliğine

Türkiye ile Sosyalist Şuralar ittihadı Hükümeti arasında Ankarada 6 Ağustos 1928 tarihinde akt ve imza olunan huduttaki ihtilâfata ait mukavelename, merbutu Protokol ve Meralar mukavelenamesile huduttan mürur ve ubur hakkındaki mukavelename ve bu tarihte Ankarada Hariciye vekili Beyfendi ile Sosyalist Şuralar ittihadı fevkalâde murahhas ve büyük Elçisi arasında taati olunan 45363/44 ve 45364/45 ve 201 numaralı notaların ve 28 kânutsani 1627 tarihinde Batumda parafe edilip 6 Ağustos 928 tarihinde Ankarada imza odilen Baytarî mukavelename ile merbut protokolun ve bu mukavelenamelerin sureti imzasını mübeyyin iki imza protokolunun tasdikı hakkında Hariciye vekâletince yapılan ve İcra vekilleri Heyetinin 9-1-929 tarihli içtimainda Yüksek meclise arzı kararlaştırılan dört adet kanun lâyihası esbabı mucibesi teferruatile birlikte takdim olunmuştur .

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim .

Başvekil

İsmet

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Karar № 32

Esas № $\frac{1}{340}$

31-1-1929

Yüksek Reisliğe

Türkiye cümhuriyeti hükümeti ile Sosyalist şuralar cümhuriyetleri ittihadı arasında 9Ağustos 1928 tarihinde Ankarada imzalanan Hudut ihtilâfatı mukavelenamesile tarihi mezkûrde Ankarada imza olunan buna ait Protokol ve işbu mukavelename ile protokolun ve meralar ve huduttan mürur ve ubur mukavelenameleri ile yine 6 Ağustos 1928 tarihinde Türkiye cümhuriyeti Hariciye Vekili beyfendile Sosyalist şuralar cümhuriyetleri ittihadı fevkalâde murahhas ve büyük elçisi beyninde taati olunan notaların sureti teatisini mübeyyin tanzim edilen imza protokolunun tasdikına ait kanun lâyihası ve merbutları encümenimize havale buyrulmakla mütalea ve müzakere: edildi

Encümenimizce yapılan tetkikat neticesinde hudutta zuhur eden ofak tefek ihtilâf ve münazaaların tetkik ve halli için basit bir usul vazını istihdaf eden hudut ihtilâfatı mukavele-
nâmesi tarafeyn halk ve Hükümetleri için komşuluk ve dosluk münasebetlerini takviyeye hadim
bir mahiyet görülmüştür.

Filhakika hudutta ekseriyetle vaki olan Hayvan hırsızlığı ve sürülerin veya eşhasın yanlış-
lıkla hattı hududu geçmiş olması ve hudutta katil ve cerhi intaç etmiyen silâh atıra
vukuatı gibi adi vak'aların tahkikat ve intacı şimdiye kadar iki taraf Hariciye makamını
işgal etmekte ve zuhur eden ihtilâflar sür'atle halledilememekte idi. iki tarafı alâkadar eden bu
gibi vekayii hudut mevkilerinde tarafeyn hudut komiserlerinin vekilleri ve maiyetleri olan
hudut zabitanı tarafından müştereken tahkik edilerek bir zabıt varakasile tesbit edilmesine ve
bu zabıt varakası mucibince hayvanat ve mağsup eşyanın iadesine dair olan bu mukavelename
nin hudut vukuatının azalmasına ve hudut münasebatının hüsnü tanzimine yardım edeceği
şübhesiz olduğundan mezkûr mukavelenamenin tasdikini mütazammın kanun lâyihası encü-
menimizcede tasvip edilmiş ve heyeti umumiyeye arzı kararlaştırılmıştır.

Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M,	H. E. reisi
<i>İ. Süreyya</i>	Kütahya	Gümüşane	Edirne	<i>Mahmut</i>	namına
	<i>Nuri</i>	<i>Cemal Hüsnü</i>	<i>Zeki Mesut</i>		<i>Mahmut</i>
		Âza	Âza	Âza	Âza
		Sivas			<i>Zekâyi</i>
		<i>N. Sadık</i>			

T. B. M. M.

Ha. Encümeni

Karar № 31

Esas № $\frac{1}{346}$

31-1-1929

YÜKSEK REİSLİĞE

Türkiye cümhuriyeti Hükümeti ile Sosyalist şuralar Cümhuriyetleri ittihadı arasında akt-
olunup Ankarada 6 Ağustos 1928 tarihinde imza olunan Mer'alar mukavelenamesile, işbu
mukavelenamenin bazı noktalarını tasrihan Türkiye cümhuriyeti Hariciye Vekili Beyefendi ile
Sosyalist şuralar Cümhuriyetleri ittihadı fevkalâde murahhas ve Büyük elçisi beyninde tarihi
mezkûrde teati olunan notaların tasdikına ait kanun lâyihası ve merbutları encümenimize
havale buyrulmağla mütalea ve müzakere edildi.

Encümenimizce icra edilen tetkikat neticesinde mezkûr mukavelename ile Kars muahedesinin
ihdas ettiği vaziyete nazaran memleketimiz lehine iki türlü menafi temin edildiği anlaşılmıştır.
Bu menafinin bir kısmı mukavelenamenin ahkâmı ameliye ve tatbikiyesine diğer kısmı da
ahkâmı esasiyesine aittir.

Ahkâmı tatbikiyeye dair olan menafi, mer'alara geçecek hayvanattan alınacak rüsunun
eski mukavelenameye nazaran bir kaç misil derecesinde tezyidi, Baytarî rusumu sıhiyenin
bizim kanunlarımıza tevfiikan alınması, müteamil mer'aların her sene Yayla mevsiminden $\frac{1}{2}$ vel
Kaymakamlara müracaat edilerek ancak onlar tarafından verilecek ruhsat ve icazet üzerine
Gürcistandan gelecek sürülere tahsisi, mer'alara gelecek hayvanatın muayyen bir zaman
zarfında ve Baytar memurlarının bulunduğu muayyen kapulardan geçirilmesi ve hududumuzu
geçecek hayvanatın ve menşelerinin bulaşık hastalıklardan masuniyetleri hakkında şahadetnameleri
olmaları ve Hopa taraflarından Soviyet arazisini geçerek yine bizim Ardahan havalisindeki
Yaylalarımıza gelen hayvanatımızdan Soviyet arazisinde kaldıkları müddetçe mer'a rüsümü
alınmaması ve bilhassa Baytarî tedabiri Sıhiye hakkında kanunlarımız ahkâmının temamilen
ceryam gibi eski mukavelede bulumiyen mevada mütealliktir.

Ankânı esasıyeye ait menafia gelince :

Bunlarda müteamil meraların tahdidine dair olan kayıtlardır.

İstihkâmat mıntakasının on beş kilometre muhitindeki meralara müteamil de olsa ecnebi hayvanatı ğirip otlayamiyacağı gibi olanların duhulüne müsaade edilen diğer müteamil meralara da yerli hayvanatımızın ihtiyacının tazyik ve işkâl edilmemesi temin olınmuştur. Bundan başka Karsın garbindeki Kabak tepe meraları (müteamil meralar) tabirinin dairei şumulunden çıkarılmış ve geri kalanlar da birer birer tasrih edilmiştir.

Hükümetimiz lehine temin edilen bu menfaatlar dolayisile yeni meralar mukavelenamesinin tasdikını mutazammın kanun lâyihası encümenimizce de tasvip edilmiş ve heyeti umumiyeye arzı kararlaştırılmıştır.

Âza	Âza	Âza	Kâ.	M.M.	Hariciye En. r. namına
	Sivas	Gümüşane	Edirne		
<i>İ. Süreyya</i>	<i>N. Sadık</i>	<i>Cemal Hüsnü</i>	<i>Zeki Mesut</i>	<i>Mahmut</i>	<i>Mahmut</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
				<i>Zekâyi</i>	<i>Kütahya</i> <i>Nuri</i>

T. B. M. M.

Hariclye Encümeni

Karar N° 30

Esas N° $\frac{1}{340}$

31 - 1-1929

Yüksek resisliğe

Türkiye Cümhuriyeti hükümeti ile Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri İttihadı arasında 6 Agustus 1928 tarihinde ankarada akit ve imza olunan huduttan murur ve ubur mukavelesile mezkûr mukavelenamenin bazı noktalarını tasrihan tarihi mezkûrda Türkiye Cümhuriyeti Hariciye vekili Bf. ile Sosyalist Şuralar İttihadı fevkalâde murahhas ve büyük elçisi beyninde teati olunan notaların tasdikına ait kanun lâyihası encümenimize havale buyrulmağla tetkik ve müzakere edildi:

Yapılan tetkikat neticesinde tecdiden aktolunan bu mukavelenamenin pasavanlarını müddetinin taksiri ve hududumuzu geçmeleri arzu edilmeyen kimselere pasavan verilmemesi ve bizim tarafımızdan sovyet arazisine geçip pasavansız veya pasaportsuz olduklarından veyahut müddetlerini geçirdiklerinden dolayı takibata düçar olan vatandaşlarımızın hududumuza iadeleri ile iktifa olunması gibi yeni menfaatler temin etmekte olduğu görülmüş ve kanun lâyihası encümenimizce de tasvip edilmiş olmağla heyeti umumiyeye arzı kararlaştırılmıştır.

Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Ha. E. Reisi n.
Kütahya	Diyaribekir	Edirne		
<i>Nuri</i>	<i>Zekâyi</i>	<i>Zeki Mesut</i>	<i>Mahmut</i>	<i>Mahmut</i>
	Âza	Âza	Âza	Âza
	Gümüşane	Sivas		Koca eli
	<i>Cemal Hüsnü</i>	<i>Necmeddin Sadık</i>		<i>İ. Süreyya</i>

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Karar № 33

Esas № $\frac{1}{840}$

31-1-1928

Yüksek Reisliğe

Türkiye cümhuriyeti Hükümeti ile Sosyalist şuralar Cümhuriyetleri İttihadı arasında Batumda 28 kânunsani 1927 tarihinde parafe edilip 6 Ağustos 1928 tarihinde Ankarada imzalanan baytarî mukâvelename ile işbu mukavelenameye merbut iki protokol ve meflurları ve bu mukavelenamenin imzalandığını mübeyyin tarihi mezburda tanzim edilen imza protokolunun tasdikini mutezammın kanun lâyihası ve merbutları encümenimize havale buyrulmağla mutalea ve müzakere olundu :

Eecümenimizce yabılan tetkikat neticesinde mevzubahs mukavelename ile protokolların bulaşık hayvan hastalıklarının hududumuzun beri tarafına sirayetine mani olacak ahkâmı ihtiva etmekte oldukları anlaşılmağla bunların tasdikını mutezammın kanun lâyihası tasvip edilmiş ve heyeti umumiyeye arzı kararlaştırılmıştır .

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ	M. M.	Ha. E. R. Na
		Kütahya	Gümüşhane	Edirne		Siirt
Zekâyi	İ. Süreyya	Nuri	Cemal Hüsnü	Zeki Mesut	Mahmut	Mahmut
					Âza	Âza
						Sivas
						Necmeddin Sadık

Kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye cümhuriyeti Hükümeti ile Sosyalist şuralar cumhuriyetleri ittihadı arasında 6 Ağustos 1928 tarihinde Ankarada imzalanan Hudut ihtilâfatı mukavelenamesi ile tarihi mezkürde Ankarada imza olunan buna ait protokol ve işbu mukavelename ile protokolun ve meralar ve huduttan mürur ve ubur mukavelenamelerile yine 6 Ağustos 1928 tarihinde Türkiye cümhuriyeti Hariciye vekili Beyfendi ile Sosyalist şuralar cumhuriyeti ittihadı fevkalâde mürahas ve büyük elçisi beyninde tasdik olunan 45363 / 44 ve 200 ve 45364/45 ve 201 numaralı noktaların sureti taatisini mübeyyin tanzim edilen imza protokolu tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren mer'i olacaktır.

MADDE 3 — İşbu kanunun ahkâmının icrasına Hariciye, Dahiliye, Maliye, İktisat ve Millî Müdafaa Vekilleri memurdur.

9-1-1929

Ma. V	Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad V.	Bş. V.
Ş. Saracoğlu	Dr. Rüştü	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	M. Esat	İsmet
		S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	Mf. V.
		Dr. Refik	M. Rahmi	Recep	İsmet

Türkiye ile Sosyalist şuralar cümhuriyetleri ittihadı hududunda zuhur eden ihtilâfatın usulü tetkik ve halli hakkında mukavele

MUKADDEME

Hudutta zuhur eden ufak tefek ihtilâfat ve munazeatın tetkik ve halli için basit bir usul vazı maksadile bir taraftan Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti , diğer taraftan Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı Hükûmeti bir mukavelei mahsusa aktine karar vererek

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti
Diyarbakir Mebusu Zekâi beyfendiye ve
Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı Hükûmeti
Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı Ankara fevkalâde Murahhas ve Sefiri kebirî
Mösyö Jacques Suritz,
Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı Ankara Sefareti Musteşarı Mösyö Potemkine ,
Mösyö Andre Ivantchenko,
Mösyö Andre Kalantadze yi
Murahhas olarak tayin eylemişlerdir.

Murahhasın müşarünileyhim, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra ahkâmı atiyeyi kararlaştırmışlardır .

MADDE 1 — İşbu mukavelenin mevkiî meriyete vazından sonra zuhur edebilecek bilumum ufak tefek hudut ihtilâfat ve münazeaları (madde 2) İşbu mukavelenamenin 3-14 ncü maddelerinde zikrolunan memurin tarafından ve işbu maddelerde gösterilen usul dairesinde mahallinde hal ve tesviye edilecektir .

İhtar : İşbu mukavelenamenin mevkiî meriyete vazından evel zuhur etmiş olan bilcümle hudut ihtilâfat ve münazeaları diploması tarikiyle hal edilecektir .

Türkiye cümhuriyeti Hariciye vekâletinin ve Sosyalist şuralar cümhuriyetleri ittihadı ahali komiserliğinin itilâf ile, mezkûr ihtilâfat, işbu mukavelename ile ufak tefek ihtilâfat ve münazaat için derpiş edilen usul tetkik ve halle tabi tutulabilir .

MADDE 2 — Ufak tefek ihtilâfat ve münazealar tabirinden işbu mukavelename ile maksut olanlar :

A - Mıntakai hududiyedeki karakollara, nöbetçilere ve ya eşhası hususiyeye, katl ve cerhe ve ya hasaratı maddiyeye sebep olmaksızın münferit silâh atılması hadiseleri .

B - Rast gele ve bir su'î niyete makrun olmamak üzere, hududun bilâ mezuniyet, ahali mahalliye gümrük memurları ve hudut muhafızları tarafından mururu .

C - Hududu geçmiş olan hayvanatı ehliyenin sökestire edilmesi .

D - Hududun diğer tarafındaki hayvanat ve emvalin aşırılması .

E - Musellâh eşhasın siyasî mahiyette olmiyarak hududu mururları

F - Hududa en yakın yerlerde karada ve su üzerinde bulunan inşaatın tahribi

G - Hudut üzerinde aynı mahiyette hadis olan vukuat ve ihtilâfat

MADDE 3 — Hudutta zuhur eden ufak ihtilâfat ve münazaatın tetkik ve halli ile mükellef olan hudut memurin mümessilleri şunlardır:

Türkiye Cümhuriyeti tarafından hudut kumandanı, Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı tarafından, aynı zamanda hudut havzası âmiri olan hudut komiseri ve bunların murahhaslarıdır.

Salifülbeyan memurların dairei faaliyetleriyle daimî merkezleri işbu mukaveleye merbut bir protokol ile tayin edilecektir .

MADDE 4 — İşbu mukavelenamenin 3 ncü maddesinde zikr olunan Komiserler ile bunların murahhasları tarafından tetkik olunan meseile ait kararlar, Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadının mezkûr memurlarının itilâfile kabul olunacaktır. Mümkün olduğu kadar muhtasar bir şekilde tahrir olunan işbu kararlar, biri türkçe ve diğeri

rusça olmak üzere iki nüsha olarak tanzim ve imza edilecektir .

MADDE 5 — İtilâf hasıl olmadığı takdirde, münaziünfih mes'ele tarafeyni âkideyn hükûmetlerinin reyine arzedilecektir . Bu takdirde tarafeyinden birinin salifülbeyan memurları tahkikat icra ve her bir taraf cem olunan dosyayı mütekabilen Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekâleti ile Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı ahali hariciye komiserliğine irsal ve kararına arz etmekle iktifa edeceklerdir.

MADDE 6 — 2 inci maddenin a, b, c, e, g fıkralarındaki meseile ve teşhis olunan hayvanatın iadesine taalluk eden kararlar her iki taraf için mecburîdir .

Hayvanat ve eşyai mesrukanın aynen iadesi mümkün olmadığı takdirde ve ikinci maddenin (f) fıkrasındaki hasarat hususunda komiserler mavakai tebyin ile iktifa edecekler ve mezkûr emval, hayvanat ve hasarat mütekabilen her tarafın kavanini ile mevzu usul dairesinde mücrimler tarafından tazmin edilecektir.

MADDE 7 — Üçüncü maddede zikr olunan memurlar, hudut ihtilâfat ve münazaalarına müteallik ifadat ve evrakın verileceği ve mevzu bahs mesailin tetkik ve ittihaz olunan mukarretatın icra ve alelhusus diğer tarafı akit canibinden tevkif edilen eşhasın hududun obir tarafına iadesi ile hayvanat ve eşyanın iade olunacağı hususi mürur ve kontrol noktalarını bil'itilâf tayin ederler.

MADDE 8 — Hudut komiserleri ve yahut bunların namına bilvekâle hareket eden eşhas, hudut ihtilâfat ve münazeatı hakkında yapılacak tetkikat ile alâkadar olan işleri için mütekabilen Türkiye cümhuriyeti hudut kumandanı ve Sosyalist şuralar cümhuriyetleri ittihadı mahallî hudut memurini ile hariciye komiserliğinin memurini mahalliyesi tarafından verilecek vesaike müsteniden onuncu maddede tayin edilen telâki noktalarına gitmek üzere hududu geçmek hakkını haizdirler.

Hududu her bir vaka için mürure mahsus olan işbu vesaik diğer tarafın memurları (madde 3) tarafından merbut protokolda zikr olunan kontrol ve murur noktalarında vize edilecektir.

MADDE 9 — İhtilâfatın hallini teshil için, işbu mukavenamenin 3 üncü maddesinde zikrolunan memurinin kendi memleketlerinden olan mutazarrırlara, şahitlere ve ehli hibereye hududu geçmek üzere bir dafaya mahsus olarak indelhace müsaadename itasına hakları vardır. Mezkûr müsaadenameler tarafı diğerin memurini tarafıdan vize edilecektir. Mütazarrırlar, şahitler ve ehli hibre diğer tarafın arazisine silâhsız olarak geleceklerdir.

MADDE 10 — Hudut ihtilâf ve nizamı tetkik ve hal için 3üncü maddede mezkûr memurların içtimaî işbu mukaveleye merbut protokolda zikr edilen telâki ve ya mürur noktalarında tarafeyinden birinin daveti üzerine vuku bulur.

MADDE 11 — Hudut ihtilâfat ve munazaalarını tetkik ve hal eylemek üzere diğer taraf arazisinde bulunan 3ncü maddede mezkûr memurlar masuniyeti şahsiyeye ve memuriyetlerine ait olan oniformayı lâbis olmak hakkını haizdirler.

Salifülbeyan eşhas, gümrük rusumu tediye etmeksizin yalnız me'külât ile vazifeleri için lâzım olan eşyayı (levazım ve kırtasiye ve . . .) beraberlerinde götürmek hakkını haizdirler.

Bu eşyanın şahıs başına 30 kilogıramı müteceviz olması meşruuttur. Bagajları gümrük muayenesine tabidir.

İhtar: — Masuniyeti şahsiye tabirinden diğer taraf arazisinde bulunan mevzubahs memurların ceraimi adiyeden dolayı mahkeme tarafından emredilmiş olması müstesna olmak üzere üzerlerinde taharriyat icra edilmemesi ve haps ve tevkif olunmamaları hakkını haiz olmaları maksuddur.

MADDE 12 — Dokuzuncu maddede derpiş edilen usul dairesinde hududu mürurlarına

müsaade edilen eşhas arazisinde buldukları memlekette meriyülicra olan kanunların himayesi altındadır.

Bu eşhas, gümrük muayenesine tabi olmak üzere, gümrük resmini vermeksizin bir günlük yiyeceklerini birlikte alabilirler.

MADDE 13 — Memurların işbu mukavelename ile derpiş edilen meseile ait seyyahat ve ikamet masrafları tarafeyni âkideynden her biri tarafından kendi hesaplarına olarak tesviye edilüp ancak gerek vesaiti nakliye ve ikametgâh tedarik etmek gerek tahkikat için elzem bulunan vesaike ve icap eden eşhasın şehadetini istihsal eylemek için tarafı diğerin muavene-tinden müstefid olurlar.

MADDE 14 — Bir tarafın memurları diğer taraf arazisinde mutazarrır ve şahitlerin istiçvabına ihtiyaç gördükleri taktirde bu istiçvabat şahitlerin ve mutazarrırların tabi olduğu taraf memurları canibinden diğer taraf mumurini huzurile icra olunur.

MADDE 15 — Dairei memuriyetleri dahilindeki mesaiyi tanzim için üçüncü maddede zikr olunan memurların ilk içtimai işbu mukavelenamenin mevkii meriyete vazından itibaren en geç bir ayı geçmemelidir.

MADDE 16 — İşbu mukavele, tarafeyni âkideyin kükûmetleri tarafından tasdik olunduğunu mübellig beyannamelerin taatisi tarihinden itibaren bir ay zarfında mevkii meriyete girer. Tarafeyin, işbu tasdiknameleri mümkün olduğu mertebe serian taati edeceklerdir.

MADDE 17 — İşbu mukavelenamenin müddeti, mevkii tatbika vazından itibaren üç senedir.

MADDE 18 — İşbu mukavelename, Türkçe, Rusca, ve Fransızca olmak üzere üç nsuha olarak tanzim edilmiş olup tefsirinde fransızca metin muteberdir.

Tasdikan lilmekal iki devlet murahhasları işbu mukavelenameyi imza ve tahtim eylediler.

6 Ağustos 1928

Zekâi

J. Suritz

V. Potemkine

Andre İvantchenko

Andre Kalantadze

Protokol

Türkiye Cümhuriyetile Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı arasında hudutta zuhur eden ihtilâfatın halline müteallik mukavelenamenin imzasında zirde vaziülmezalar:

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti namına Diyarıbekir Mebusu Zekai Beyefendi hazretleri

Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı hükûmeti namına:

Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı fevkalâde murahhas ve Büyük Elçisi Mösyö Jaques Souritz Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı büyük Elçiliği Müsteşarı Mösyö Vladimir Potemkine

Mösyö Andre İvantchenko

Mösyö Andre Kalantadze

İş bu protokolu aşadaki mevadı tasdikan imza eylemişlerdir:

1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı arasında kâin hudutta tehditlüs edecek münazeat ve suitefehümeleri hal için tarafeyni âkideyn atideki mümessilleri bittayin onların dairei salâhiyetlerini irae ederler.

*A — TÜRKİYE CÜMHURİYETİ TARAFINDA

a — Artvin dairesi. Merkezi daimisi Artvin olmak üzere aynı zamanda Artvin dairesi

hudut muhafızları âmiri olan hudut kumandanı. Bu daire Kara denizden Kanlı dağ zirvesine kadar imtidat eder.

Murahhasları şunlardır : (1) Merkezi dairesi Liman olan Liman hudut kısmı kumandanı. (2) Merkezi daimisi Borçka olan Borçka hudut kısmı kumandanı . (3) Merkezi daimisi Diyoban olan Diyoban hudut kısmı kumandanı . Birinci Murahhasın kısmında telâki noktaları Sarpi (Türkiye Cümhuriyeti cihetinde) ve Sarpi (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı cihetinde) . İkinci Murahhasın kısmında telâki noktaları : Maraditi (Türkiye Cümhuriyeti) ve kinati (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) . Üçüncü Murahhasın kısmındaki telâki noktaları : Cinal (Türkiye Cümhuriyeti) ve Darçidze (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı)

B - Ardahan dairesi : Aynı zamanda Ardahan dairesi hudut muhafızları âmiri olan ve mekezi daimisi Ardahanda bulunan hudut kumandanı. Bu daire Kanlıdağdan Akbaba zirvesine kadar imtidat eder . Murahhasları şunlardır : (1) Merkezi daimisi Digur de olan poskof hudut kısmı kumandanı . (2) Merkezi daimisi Zorzuna olan Zorzona hudut kumandanı .

Birinci Murahhasın kısmında telâki noktaları : Badela (Türkiye Cümhuriyeti) ve Orçoşani (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı)

İkinci Murahhasın kısmında telâki noktaları : Kenarbel (Türkiye Cümhuriyeti) ve Karzah (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) .

C - Kızıl çak-çak dairesi . Aynı zamanda Kızıl çak-çak dairesi hudut muhafızları âmiri olup merkezi daimisi Kara - Handa olan hudut kumandanı .

Bu kısım Ak baba dan Araks nehrile hudut hattının takatu ' ettikleri noktaya kadar imtidat eder .

Murahhasları bunlardır : (1) Merkezi daimisi Gebecide olan Gebeci hudut kısmı kumandanı. (2) Merkezi daimisi Calada bulunan Cala hudut kısmı kumandanı. (3) Merkezi daimisi Digurda olan Digur hudut kısmı kumandanı.

Birinci murahhasın kısmında telâki noktaları : Tişnis (Türkiye Cümhuriyeti) ve Kara-Klise (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ,

İkinci murahhasın kısmında telâki noktaları : Alaca (Türkiye cümhuriyeti) ve Taze-Kend (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) .

Üçüncü murahhasın kısmında telâki noktaları : Pakran (Türkiye Cümhuriyeti) ve Kara Kala (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) .

D - Igdır dairesi. Aynı zamanda Igdır kısmı hudut muhafızları âmiri olup merkezi Igdır de olan hudut kumandanı,

Bu daire hattı hududun Araks çayı ile tekatu noktasından 1 numaralı hudut taşına kadar imtidat eder (Türkiye Cümhuriyeti ile Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı ve İran hudutlarının noktai telâkisi)

Murahhasları bunlardır : (1) Merkezi daimisi Kulp da bulunan Kulp hudut kısmı kumandanı. (2) Merkezi daimisi Igdır olan Igdır hudut kısmı kumandanı ki,telâki noktaları bunlardır.

Kara-Kala (Türkiye Cümhuriyeti) , Kara-Kala (Soviyetist sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ve Markara (Türkiye Cümhuriyeti) , Markara (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı)

B — SOVİYETİST SOSYALİST CÜMHURİYETLER İTTİHADİ CİHETİNDE

a - Batum dairesi. Aynı zamanda hudut muhafızları âmiri olan ve daimi merkezi Batumda bulunan hudut komiseri. Bu daire Karadenizden Tlil-Germani zirvesine kadar imtidat eder. Murahhasları bunlardır : (1) Merkezi daimisi Adjaristzchanide bulunan Adjaristzchani hudut kısmı âmiri (2) Merkezi daimisi Şulo da olan Şulo hudut kısmı âmiri.

Birinci murahhasın kısmında telâki noktaları : Sarpi ve Kinati karyeleri (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ve Sarpi Marditi-Ulya karyeleri (Türkiye Cümhuriyeti) .

İkinci murahhasın kısmında telaki noktaları :

Dartchidze karyesi (Soviyetist Sosyalist Gümhuriyetleri ittihadı) ve Cinal karyesi (Türkiye Cumhuriyeti)

b - Ahıska dairesi . Merkezi daimisi Ahıska da bulunup aynı zamanda Ahıska dairesi hudud komiseri. Bu daire Tlil-Cermani zirvesinden uç-tepeler zirvesine kadar imtidat eder. Murahhasları şunlardır :

(1) Merkezi daimisi Çaral da olan Çaral hudud kısmı âmiri. (2) Merkezi daimisi Karzah da bulunan Ahılkelek hudud kısmı âmiri .

Birinci murahhasın kısmında telaki noktaları :

Orçoşam karyesi (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ve Badela karyesi (Türkiye Cümhuriyeti)

İkinci Murahhasın kısmında talaki noktaları: Karzah karyesi (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ve Kenarbel karyesi (Türkiye cümhuriyeti).

c - Leninaken dairesi. Merkezi daimisi Leninakan da bulunup aynı zamanda Leninakan dairesi hudud muhafızları âmiri olan hudud komiseri. Bu daire Üç tepeler zirvesinden hattı hududun Araks Çayile noktai tekatuuna kadar imtidat eder. Murahhasları bunlardır: (1) Merkezi daimisi Arpa-Çay İctinap mevkifi olan Arpa-Çay hudud kısmı amiri. (2) Merkezi daimisi Kara-Kale karakolundan olan Kara-Kala hudud kısmı âmiri.

Birinci Murahhasın kısmında telaki noktaları : Kara-Klise karyesi (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ve Tişnis karyesi (Türkiye Cümhuriyeti)

İkinci Murahhasın kısmında telaki noktaları : Taze-Kend karyesi ve Kara-Kala karakolu (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ve Alaca ve Pakran karyeleri (Türkiye Cümhuriyeti)

d - Eçmiyadzın-Erivan dairesi. Merkezi daimisi Erivan da bulunup aynı zamanda Eçmiyadzın-Erivan dairesi hudud muhafızlarının âmiri olan hudud komiseri. Bu daire hattı hududun Araks Çayile tekatu ettiği bir numaralı hudud taşına kadar imtidat eder (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı ile Türkiye Cümhuriyeti ve İran arasındaki hudud hatlarının noktai talakisi). Murahhasları şunlardır : (1) daimi merkezi Kalah-Arh karyesinde olan Kara-Kala hudud kısmı âmiri (2) Merkezi daimisi Markara karyesinde olan Markara hudud kısmı âmiri.

Birinci murahhasın kısmında telâki noktaları: Kara - kale karakolu (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ve kara - kale karakolu (Türkiye Cümhuriyeti).

İkinci murahhasın kısmında telâki noktaları: Markara karyesi (Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) ve markara Türk karakolu (Türkiye Cümhuriyeti) .

2) İşbu protokolün birinci fıkrasında zikrolunan telâki noktalarından maada, afetzedelerin müruru, mevaşının geri gönderilmesi ve sırgat olunan emvalin iadesi için, mukavelenamenin sekizinci maddesine tevfiikan her iki tarafta atideki huduttan mürur noktaları tesis olunacaktır:

a - maraditi - Ulya karyesi civarındaki set,

b - Cinal (Türkiye Cümhuriyeti) ve Darçizde (Sovyetis Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) karyeleri arasındaki yol ile hattı hududun mahalli tekatuu,

c - Badela (Türkiye Cümhuriyeti) ve Orçoşam (Sovyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) karyeleri arasında kâin yol üzerindeki set,

d - Kenarbel (Türkiye Cümhuriyeti) ve Karzack (Sovyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) karyeleri arasında kâin yolun üzerindeki set,

e - Tişnis (Türkiye Cümhuriyeti) ve kara kilise (Sovyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı) karyeleri arasında kâin yol üzerindeki set,

f - Araks üzerindeki kara - kala köprüsü,

g - Araks üzerindeki Markara köprüsü.

İşbu protokol, hududdaki münazaatın tetkik ve halline dair Türkiye Cümhuriyeti ile Sovye-

tist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı arasındaki mukavelenamenin cüzü mütemminini teşkil eder .

6 Ağustos 1928 tarihinde Ankarada tanzim olunmuştur.
İnzalar

Zekâyi

J. Suritz
V. Potemkine
A. İvantchenko
A. kalantadze

İmza protokolu

Zirde vazıı imzalar bugün Ankarada Hariciye Vekâletinde içtima ederek berveçhi ati senedatı imza etmek için ittifak etmişlerdir .

1 - Meralar mukavelenamesi

2 - Huduttan mürur ve ubur mukavelenamesi

3 - Huduttaki ihtilâfatın usulü tetkik ve halli mukavelenamesi ile ona merbut Protokol

Meralar mukavelenamesinin hini imzasında Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekâleti ile Sosyalist şuralar Cümhuriyeti ittihadı fevkalâde murahhas ve büyük elçisi arasında teati edilen 6 Ağustos 1928 tarihli ve 45363 / 44 ve 200 numaralı notalar kıraat edilmiştir.

Huduttan mürur ve ubur mukavelenamesinin hini imzasında Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekâleti ve Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı fevkalâde Murahhas ve büyük elçisi arasında teati edilen 6 Ağustos 1928 tarihli ve 45364 / 45 ve 201 numaralı notalar kıraat edilmiştir.

Ankara 6 Ağustos 1928 tarihinde tanzim olunmuştur.

İnzalar :

Zekâyi

J. Suritz
V. Potemkine
A. İvantchenko
A. Kalantadze

Kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye cümhuriyeti hükûmetiyle sosyalist şuralar cümhuriyeti ittihadı hükûmeti arasında aktolunup Ankarada 6 Ağustos 1928 tarihinde imza olunam meralar mukavelenamesiyle, işbu mukavelenamenin bazı noktalarını tasrihen Türkiye cümhuriyeti Hariciye Vekili Beyfendiyle Sosyalist şuralar cümhuriyeti ittihadı fevkalâde murahhas ve büyük elçisi beyninde tarihi mezkûrde taati olunmuş 45363 - 44 ve 200 numaralı notalar tasdik olunmuştur.

MADDE 2 — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren muteber olacaktır.

MADDE 3 — İşbu kanunun ahkâmının icrasına Hariciye, Maliye, Dahiliye, Milli müdafaa, Sıhhat ve içtimaî muavenet ve İktisat Vekâletleri memurdur .

9/1/1929

Ma. V.	Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V	Bş. V
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>D. Rüştü</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Mahmut Esat</i>	<i>İsmet</i>
		S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V	Mf. V.V.
		<i>D. Refik</i>	<i>M. Rahmi</i>	<i>Recep</i>	<i>İsmet</i>

Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Soviyetist Cümhuriyetleri ittihadı arasında hududun tarafeyninde bulunan meralardan her bir taraf ahalsinin istifadesine dair akt olunan mukavelename

1921 Senesi Teşrinevelinin 13 ünde aktolunan Kars Muahedenamesinin 7 inci maddesine tevfikan bir taraftan Türkiye Reiscümhuru ve diğer taraftan Soviyetist sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı merkezi icra komitesi eyi komşuluk rabitalarının takviye ve iki taraf memleketlerinin hudut mıntakaları ahalsini hududun diğer tarafındaki meralardan mutekabilen istifadelerinin teshili maksadında bulduklarından bir mukavelename aktine karar vermişler ve bu hususta Murahhas olmak üzere:

Türkiye Cümhuriyeti

Diyaribekir mebusu Zekâyi Bey efendi hazretleri

Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı

Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı fevkalâde Murahhas ve büyük elçisi Mösyö

Jaques Suritz

Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı büyük elçilik müsteşarı Mösyö Potemkine,

Mösyö Andre Kalantadze,

Mösyö Andre İvantchenko yi

tain eylemişlerdir.

Murahhaseyn müşarüileyhim usulüne muvafık bulunan salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra ahkâmı atiyeyi kararlaştırmışlardır

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti ve Gürcistan Sovyet Sosyalist Cümhuriyeti menatıkı hududiyesi ahalsi hayvanlarını huduttan geçirmek ve diğer taraf arazisinde bulunan ve aşada irae olunan muteamil yaylak ve kışlaklardan istifade eylemek hakkını haizdirler.

Türkiye Cümhuriyetinin salifülbeyan ahalsi, Eski Batum okruğu ve eski uzurgeti, Ahıska ve Ahilkelek uyezdleri hududu idariyeleri dahilindeki mutat meralardan istifade ederler.

Gürcistan Sosyalist Sovyetist Cümhuriyetinin salifülbeyan ahalsi Türkiye arazisinde Artuvin, Kars vilâyetleri hudutları dahilindeki mutat mer'alardan istifade ederler.

Maahaza şurası mukarrerdirki, yokarıda irae olunan mer'alardan istifade hakkı tarafeyni âkıdeyinden birinin arazisinde mevcut veya vücude getirilecek olan mevaki müstahkeme etrafındaki on beş kilometroluk mıntakai memnua hududu dahilinde bulunan mer'alara asla şamil olamaz. Mevkiimüstahkeme filhal Türkiye tarafından Kars ve Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı tarafından Batum mevakiimüstahkemesidir.

İhtar: mer'alardan istifade ederler tabirinden mer'aların oraya giden sürülerin yalnız otlatılması için istimali maksut olup işbu mer'aların ahara icari veya satmak ve diğer mahalle nakletmek üzere otlarının biçilmesi hakkını ihtiva etmez.

MADDE 2 — Mer'aları istimal musaadesi, talebin işbu mukavele ahkâmına muvafık olması şartile, işbu mer'aların buldukları memleket memurini idaresi tarafından ita edilecektir. (Türkiyede kaza kaymakamları, Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri ittihadında uyezd icra komiserleri) mer'alar, işbu memurların emri üzerine müstedilere tahsis olunmuştur.

İşbu musaadenin istihali için, tarafeyni akıdeyn alâkadar ahalsi, gelecek mevsimde mer'alarından istifadeleri hakkında isim ve şöhetlerini, talep ettikleri meranın bulunduğu mevki ve hayvanlarının cins ve adedi ile tahsis edilecek meranın vüs'atini mübeyyin olarak tanzim edecekleri istidanamelerini mevsimden lâakal iki hafta evel kendi memleketlerinin memurini idaresi vasıtasile veya kendi vekilleri vasıtasile diğer tarafın salâhiyettar memurlarına irsal eylemek mecburiyetindedirler.

Talep olunan merada, em'azı sariyei hayvaniye menbai mevcut olduğu takdirde salâhiyettar memurlara muadil diğer bir mer'a tahsis edilecektir .

İhtar: 1 - Meraların tahsisi, atideki sıra ile icra edilecektir.

Evel emirde, her iki tarafta hattı hududa en yakın olan mutat mer'alar tahsis edilecektir.

Maamafih, muntıkai hududiyede kâin olan ve hududun diğer tarafından gelen hayvanlar için teamülen istimal olunmiyan diğer mer'alar dahi tarafeynden her birinin memleketlerinin daha içerlerinde bulunan mutad mer'alara mukabil olarak bunlara muadil oldukları taktir olunmak şartile müttefikan tarafı diğer ahalisine tahsis edilebilir.

İkinci derecede huduttan uzak olan mutad mer'aların tahsisine mübaderet olunur. Fıkrai salife mucibince mukabillerinde müttefikan diğer mer'alar tahsis edilmiş olanlar hariç kalır.

MADDE 3 — Salâhiyettar memurlar tarafından meccanen ita olunacak müsaedename meranın kendisine tahsis edildiği şahsın ismini ve mahlasını, raiyedilecek hayvanın adet ve cinsini; mer'anın mevkiini; meranın istinali için tesviye edilecek meblağ ile mahal ve zaman tediyesini muhtevi bulunacaktır.

MADDE 4 — İki taraf hayvanat sahiplerinin bir raiy mevsimi için tesviye edecekleri mera resmi miktarı berveçhiati tesbit edilmiştir.

I - Boynuzlu küçük hayvanat için:

a - Koyun, beş kuruşu muayenei baytariye resmi olmak üzere beher re's için onbeş kuruş

b - Keçi, üç kuruşu muayenei baytariye resmi olarak beher re's için onbeş kuruş

II - Boynuzlu büyük hayvanat için: otuz kuruşu muayenei baytariye resmi olmak üzere beher re's için elli iki kuruş,

III - Hayvanatı feresiye için: elli kuruş muayenei baytariye resmi olmak üzere beher re's için yetmiş beş kuruş. İşbu mebalığ haricinde, hiç bir idare, belediye ve nahiye memurunun veya hiç bir hususî şahsın aynen veya nakten her hangi bir tediye talebinde bulunmağa hakkı olmayacaktır.

Yukarıda beyan olunan muayenei baytariye rusumu, bir tarafa ait sürülerin geçit noktasına vusulünde tarafı diğer memurini tarafından istifa olunacaktır.

Mer'a resmi miktarı balığının bakıyesi sürülerin mer'aya vusulü tarihinden itibaren iki hafta zarfında sürü sahipleri tarafından ait olduğu memurini mahalliyece irae olunan daireye ve yahut şahsa tesviye olunacaktır.

İşbu mebalığ vakti muayyeninde tesviye olunmazsa, memurini mahalliye mre'i olan kavanine tevfikan tahsiline tevessül etmek hakkını haiz olacaktır. Şurası mukarrerdir ki, Türkiye arazisinden gelen ve Türkiyedeki mer'alarına gitmek üzere Sosyalist Sovyetist Gürcistan Cümhuriyeti arasından transit suretile mürur eden sürüler, Sovyet arazisindeki müddeti ikametlerini iki haftadan ziyade temdit etmemek kaydile Sovyet arazisine hini dühullerinde mer'a resmine tabi olmayacaklar; ancak yukarıda tesbit olunan muayenei baytariye rüsümünü ifa edeceklerdir.

Menatiki hududiyedeki köyler arasında alelâde vuku bulan ve meralardan istifade ile alâkadar olmiyan münakalatı yevmiyeye müteallik sair huduttan murur ve uburlar kemafissabık mer'a ve muayenei baytariye resminden müstesnadır.

İhtar 1 — Yaz mevsimi tabirinden, Mayıs ayının ikinci nisfile Eylül ayının ikinci misli arasındaki aylar ve Kış mevsimi tabirinden Teşrinevelin ikinci nisfile, Mart nihayetine kadar olan şuhur makşuddur.

İhtar 2 — Kuzu ve oğlaklar, her bir reis için iki kuruş muayenei baytariye resminden maada mer'a resmine tabi değildirler. Danalara gelince: boynuzlu büyük hayvanlar misilli resme tabidirler. Çoban köpekleri her rusumdan müstesnadırlar.

MADDE 5 — Koyun, keçi, boynuzlu hayvanat, at ve manda sürüleri meralarına müteamil yollardan sevkolunurlar ve hududu aşada mezkûr geçit noktalarından murur ederler.

1 — Sulda-Başköy yolunda karakol harabesi civarında kâin Kök dağ 2 - Kenarbeli-Karzah 3 - Karzamet-Tatalet 4 - Badelâ-Orçoşan 5 - Gramani-Tilil 6 - Sari-Çayır-demir kapı 7 - tibeti-Gogadeze 8 - Gonvan-merisi 9 - Zeda-Kertviz-Gorgazeti 10 - Maraditi 11 - Sarp

Gerek mer'a yolları ve gerek mer'a merhaleleri ancak idarei mahalliye ile akdemce biltilâf tebdil olunabilir.

Evelce bir itilâf hasıl edilmeksizin sürülerin başka yollardan sevki halinde memurini memleket mutad yolları takip ettirmek için muktazi tedabiri ittihaz edebilirler .

Her iki memleket memurları, hayvanatın mürurundan on gün evel haberdar edilmelidirler . Geçit noktaları işbu ihbarda mururun bidayeti olarak tayin edilen günden itibaren 14 gün muddetle açık kalacaktır . Bu muddetin inkizasından sonra geçit noktaları , karantinaya tabi hayvanattan maadasi için kapatılacaktır .

MADDE 6 — Sürülere refakat eden hayvan sahipleri ile çobanlar ve indelhace bunların aileleri, hududu geçmek hakkını bahşeyleyen hususî pasavanları hamil bulunacaktır . Bu vesikanın nümunesi merbuttur . (Merbut 1)

MADDE 7 — Hayvanat sahipleri hududu geçen her bir sürü, kısım ve kümeler için. mutekabilen ait oldukları memurin tarafından muta vesikai hususiyeyi hamil bulunacaklardır .

İşbu şahadetnameler işarati atiyeyi ihtiva etmelidir : Sürü sahibinin isim ve şöreti, hayvanatın cins ve mıkdarı, sürü ile menşeinin ahvali sıhiyyesi işbu şahadetname 28 Kânun sani 1927 tarihinde parafe edilip bu günkü tarihle imza edilen baytarî mukavelenamenin on birinci maddesine tevfiikan hayvanatın ve menşeinin emrazı sariyeden masun olduğunu teyit etmelidir.

İşbu şahadetnameler kafileyi teşkil eden hayvanat eshabı tarafından sureti mahsusada mezun kılınan bir şahsın yedinde bulunacak ve gerek takip olunan yollarda ve gerek gidecekleri mer'alarda diğer taraf memurinine ibraz olunacaktır.

İşbu şahadetnameler kezalik hududun müruru esnasında hiç bir harç alınmaksızın kaytedilectir Nümunesi merbuttur. (Merbut 2)

Marülbeyan şahadetnameyi hamil olmaksızın hududa gelecek olan sürüler sevkedildikleri memleketin arazisine kabul edilmeyeceklerdir .

MADDE 8 — Tarafı diğerin arazisindeki mer'alarda veya yollarda boynozlu büyük hayvanat arasında vebaibakarî zuhur ettiği takdirde musap oldukları zahir olacak hayvanat itlâf edilecek ve mütebakı hayvanata müteamil veba aşısı ve tecrit tedabiri tatbik olunacaktır.

Hummai kılâi, şarbon .. İlh gibi diğer emrazı sariye zuhûrunda tecrit ve tathiratı fenniye ve derileri ile beraber ecsadın ihrak suretile iması tedabiri ve diğer müteamil tedabir tatbik olunur. Bu tedabire ait masarif hayvanatın arazisi dahilinde bulunduğu memleket tarafından icra olunur .

Hayvanatın hududu esnayı mururunda ittihaz olanacak baytarî tedabire gelince: işbu tedabir 28 Kânunsani 1927 tarihinde parafe edilüp merbutu olan protokol ile birlikte 6 Ağustos 1928 tarihinde imzalanan baytarî mukavelenamede mezkûrdur .

MADDE 9 — Hayvanat eshabı ve çobanlar, muhafaza maksadıyle nisbeti atiyeye dahilinde âdi ateşli hazinesiz tüfek taşıyabilirler:

Küçük hayvanatın elli ilâ yüz re's için bir silâhli çoban yüz ilâ iki yüz re's için iki silâhli çoban ve buna kıyasen her yüz re's veya kûsuratı için bir tüfek bulundurulabilir .

Boynuzlu büyük hayvanatın beher yirmi ilâ elli re'si için bir silâhli çoban, elli ilâ yüz re's için iki silâhli çoban ve buna kıyasen beher elli re's veya kûsuratı için bir tüfek ilâve edilebilir.

Beher tüfek için fişek adedi elliye tecavüz etmemelidir.

MADDE 10 — Kendilerine silâh taşımak hakkı bahş edilen hayvanat sahipleri ile çobanlar kendi memleketleri memurini canibinden muta merbut numuneye muvafik vesikayı hamil olmalıdırlar. (Merbut 3) işbu vesika tarafı diğerin memurini aidesine ibraz edilecektir. Aksi taktirde iade talebi hakkı olmamak üzere silâhlar musadere olunacaktır .

MADDE 11 — Gerek hayvanat, gerek hayvanatı yetiştirmeğe lâzım olan eşya yani yemek takımı her nevi âlât ve edevat mevsime mahsus kabili nakil kulübeler ve çadırlar, muhafaza ve yük hayvanatı ve tuz ile çobanın eşyasını teşkil eden elbise, ayakkabı, esliha, mualecat ve

mütenevvi âlât ve sürülere refakat eden eşhasa yalnız üç ay zarfında lüzumlu bulunan erzak ve yolda merhalelerde azamî bir ay esnasında muktezi ot gerek hayvanatın ve mevadî mezkûrenin ithalinde gerek hayvanatın ve eşya ve erzakı mezkûrenin ihracında Devlet hudutlarında bir gûna vergi ve resme tabi değildirler.

Kezalik raiy esnasında sürülere refakat eden kimseler şahsî hiç bir vergi ve resme tabi olmayacaklardır.

MADDE 12 — Hayvan sahipleriyle çobanlar, kendi memleketlerine hini avdetlerinde huduttan geçirdikleri bilcumle hayvanlarile yün, deri, yağ, peynir gibi mahsulâtı geri götürmekle mükellefdirler.

Maamafih sürünün tabii tezayüdü ile vefiyatdan ve ya çobanlar tarafından istihlâkından mütevellit tenakusu nazarı itibare alınacaktır, Derilerin ithaline, menşeleri olan mer'a mıntâkasının sarî hayvan hastalığından ari bulunduğu usulü dairesinde sabit olduğu takdirde, müsaade edilir.

Hayvanatın mahsulâtı hini ihraçta hiç bir vergiye ve ya gümrük resmine tabi tutulmiyacaklardır.

ihhtar : Hayvanatın tenakusunda, hayvan sahipleri hayvanların derilerini ve ya hayvanatın emrazı sariye neticesinde telef olduğunu müsbit şahadetnameyi hini avdetinde gümrüğe ibraza mecburdurlar .

MADDE 13 — Sürüleriyle birlikte hududu geçmiş olan bir taraf tabasından hayvanat sahipleri olan memlekete avdetlerine kadar onlarla birlikte diğer taraf arazisinde kalmağa mecburdurlar. Müstesna ahvalde, bu hayvan ashabı ve çobanlar hududun mururu hakkında mevzu kavaidi umumiyeye tevfi kanun hududu tekrar geçebilirler .

MADDE 14 -- Her iki tarafın makamâtı mahalliyesi, hayvan sahipleriyle hayvanatının menaf iini kendi vatandaşlarının menaf ii gibi musavat üzere himaye ederler. Çobanlara gelince: Bunlar gerek intizama nazaret, gerek memurini mahalliyyeye ve ya mütekabilen kendi konsolosluklarına müracaat etmek üzere bir mutemet intihap ederler . Bu ahvalde memurini mahalliye mutemede kısa müddetli hususî pasavan ita edeceklerdir .

MADDE 15 — Mer'alar Mıntakasında sarî hayvanat hastalığı zuhur eylediği taktirde mahallî memurin, hayvanat hastalığının sirayetine karşı mücadele için işbu mukavelenin sekizinci maddesinde derpiş edilen aynı tedabiri ittihaz edeceklerdir .

MADDE 16 — Bir tarafın ahalisine ait olup işbu mukavelename ahkâmı mucibince hududu geçen sürülerle eşya ve hayvanatın diğer taraf memurini canibinden, mahkemeler tarafından verilen haciz kararları müstesna olmak üzere, hiç bir bahane ile kısmen ve ya tamamen haciz veya istimval edilemez.

MADDE 17 — İşbu mukavele tasdiknamelerin teatisi tarihinden itibaren mevkiî meriyete girecektir.

İşbu mukavele sür'atı mümkün ile tasdik edilecektir.

Tasdiknamelerin teatisi Ankarada icra olunacaktır.

İşbu mukavele beş sene müddetle mer'i olacaktır.

Tarafeynden biri ve ya diğeri müddetin hitamından altı ay evel mukavelenamenin infisahını tarafı diğere tebliğ etmiyecek olursa tarafeyn akıdeyinden birinin onu feshetmesi ve ya tadilini talep eylemesi gününden itibaren bir sene daha meri olacaktır.

Tasdikanılmakamlı murahaslar işbu mukavelenameyi imza ve tahtim etmişlerdir.

Ankarada 1928 senesi Ağustosunun altıncı gününde iki nusha olarak tanzim olunmuştur.

Melfuf 1

Sürülerile birlikte giden çobanların Türkiye - Gürcistan hududunu geçmelerine mahsus pasavan

Eşkâli

İsmi ve Şöhreti

Babasının adı

Yaş

Boy

Göz

Saç

Sakal

Alâmeti farika

Tabiiyet

Gideceği mera

Hamilin refakatındaki eşhas

Ana, karı, evlenmemiş kızları ve kız kardaşları, on iki yaşına kadar oğulları

Eşkâli balada mezkûr sancağının kazasının nahiyesinde karyesi ahalisinden çoban tasrih edilen noktalardan hududu geçmeğe ve beraberlerinde bulunan sürüyü Türkiyede kâin meraya sevk etmeye mezdur.

İmza ve mühür

Melfuf 2

VESİKA

Hududu geçecek olan hayvanların sahiplerine ita olunur :

İsim ve Şöhreti Babasının adı

Sürü ile sürünün geldiği mahallin ahvali sihhiyesi (Baytarî mukavelenamenin on birinci maddesine tevfikan)

Hayvanın cinsi- Koyun , Keçi, at, manda' inek, öküz ve saire

Bu vesika sancağının kazasının nahiyesinin karyesi ahalisinden olup bâlâda mezkûr sürünün sahibi olan verilmiştir. Bu sürü çoban tarafından sevk edilerek hududu geçerek ve mutâf mer'aya götürülecektir.

Bu pasavan tarihine kadar muteberdir.

1929

mühür ve imza

Melfuf : 3

Mer'alara giden çobanlarla hayvanat sahiplerine ita olunan silâh taşıma vesikası

EŞKÂL

Adi ve şöhreti

Babasının adi

Yaş

Boy

Göz

Saç

Sakal

Alâmeti farika

Tabiiyet

Gideceği yer

Tüfengin cins ve numarası

Fişenklerin adedi

Eşkâli bervechi bâlâ gösterilen Sancaginın kazasının
naliyesinin karyesi ahalisinden yokarida mezkûr tüfengi sürüye
refakat etdiği müddetçe taşımağa mezundur .

192

Mülür ve inza

Sefir Hazretleri,

Bu günki tarihle Türk ve Sovyet heyeti murahhasaları arasında imzalanan mer'alar mukavelesine atfen ve mezkûr mukavelenin tatbikatında memurini mahalliyeyi tenvir maksadile zatıâlinize aşağıdaki beyanatı teyit etmekle kesbi şeref eylerim:

I - Her iki memleket hayvanat eshabının Kars Muahedesi ve salifüzzikir mer'alar mukavelesi mucibince hakkı istifadesi bulunan mütekabil müteamil mer'alar zirdekilerdir :

a - Türkiye arazisi üzerinde :

Ak - baba, Kısır - dağ, Çatakef, Kaserit, Gök - dağ, (Çaldır), Bülbülan, Yasemal, Telil, Germani, Cin - dağ, (Ay - deresi), Gomvan (Merisi), Tbeti Gogadze, Kar - Çihal .

b - Sovyetist Sosyalist Cümhuriyetler ittihadı Arazisinde: Ahaldaba, Cinal, (Ciroh), Kara - Şalvar, Gonya, Çürük, - su (Çoroh) Çakvistavi, Uzurgeti (Uzurgetinin şimal ve şimali garbisinde Kara denize kadar) .

2 - Birinci fıkrada mezkûr memurları bu güne kadar muntazaman ve bermutat istimal eden yerli sürülerin ihtiyacı izrar ve tahdit edilmeyecektir.

3 - Elyevm kâmilen yerli sürüler tarafından istimal edildiği cihetle Gürcü hayvan sahiplerine tahsis edilmeyecek olan alagöz mer'ası yerine hududa yakın ve istimali mutut olmayan diğer bir mer'a verilecektir.

4 - Tarafeyni âkıdeyn iki taraf hayvanatı eshabının menfeati ve tedabiri sıhhiye ve bytariyenin tatbikatını tahsil için uzakta bulunan mer'aların hududa daha yakın olanlarla , mer'alar mukavelenamesinin ikinci maddesinin ihtarı mucibince mübadelesini pek ziyade şayanı arzu telâkkı ettiklerinden her iki taraf şimdiden bu mübadelenin tahakkuku amelîyesini taahhüt eylemişlerdir. Şurası da mukarrerdir ki mukavelenin ikinci maddesinin ihtarı mucibince mübadele olunan her mutut mer'a bir daha talep olunamıyacaktır.

5 - Sovyet heyeti murahhasası Kabak-tepe mer'ası hakkındaki talebini geri aldığından mezkûr mer'a Türk arazisinde Sovyet hayvanat sahiplerine gösterilecek mer'alara dahil değildir.

Vekil Beyfendi.

Bu günkü tarihle Sovyet ve Türk heyeti murahhasaları arasında imzalanan Mer'alar mukavelesine atfen ve mezkûr mukavelenin tatbikatında memurini mahalliyeyi tenvir maksadile zatı âlinize aşağıdaki beyanını teyit etmekle kesbi şeref ederim :

1 - Her iki memleket hayvanatı eshabının Kars muahedesi ve salifüzzikir Mer'alar mukavelesi mucibince hakkı istifadesi bulunan müteakbil müteamil Mer'alar zirdekilerdir.

A - Sovyetist Sosyalist Cümhuriyetler ittihadı arazisinde: Ahaldaba, Cinal (Ciroh), Kara-Şalvar, Konya, Çürük-Su (Çoroh), Çakvistavi, Uzurgeti (Uzurgetinin şimal ve şimali garbisinde Kara denize kadar).

B - Türkiye arazisi üzerinde :

Ak-baba, Kısır - dağ, Çatakef, Kaserit, Gök - dağ, (Çaldır), Bülbülân, Vasemâl, Tlil, Geamani, Cin - dağ, (Ay - deresi), Gomvâl, (Merisi), Tbeti, Gogadze, Kar - cihal.

2 - Birinci fıkrada mezkûr mer'aları bu güne kadar muntazaman ve bermutat istimal eden yerli sürüleri ihtiyacatı izrar ve tahtit edilmeyecektir.

3 - Elyevm kâmilen yerli sürüler tarafından istimal edildiği cihetle Gürcü hayvan sahiplerine tahsis edilemeyecek olan Alagöz mer'ası yerine hududa yakın ve istimali mutata olınan diğer bir mer'a verilecektir.

4 - Tarafeyni âkideyn iki taraf hayvanatı eshabının menfeatı ve tedabiri sıhhiye ve baytariyenin tatbikatını teshil için uzakta bulunan mer'aların hududa daha yakın olanlarla, mer'alar mukavelesinin ikinci maddesinin ihtarı mucibince mübadelesini pek ziyade şayanı arzu telâkki ettiklerinden her iki taraf şimdiden bu mübadelenin tahakkuku ameliyesini taahhüt etmişlerdir. Şurası da mukarrerdir ki mukavelenin ikinci maddesinin ihtarı mucibince mübadele olunan her mutata mer'a bir daha talep olunamayacaktır.

5 - Sovyet heyeti murahhasası Kaba - tepe mer'ası hakkındaki talebini geri aldığından mezkûr mer'a Türk arazisinde Sovyet hayvanat sahiplerine gösterilecek mer'alara dahil değildir.

İmza: Z. Suritz

Kanun İayihası

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile Sosyalist Şuralar Cümhuriyeti ittihadı beyninde 6 Ağustos 1928 tarihinde Ankarada akt ve imza olunan huduttan mürur ve ubur mukavelenamesiyle mezkûr mukavelenamenin bazı noktalarını tasrihen tarihi mezkûrde Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekili Beyfendiyle Sosyalist Şuralar ittihadı fevkalâde murahhas ve büyük elçisi arasında taati olunan 45364 - 45 ve 201 numaralı notalar tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren mer'i olacaktır.

MADDE 3 — İşbu kanunun ahkâmının icrasına Hariciye ve Dahiliye Vekilleri memurdur . 9 / 1 / 1928

Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
<i>Dr. Tevfik Rüştü</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>M. Esat</i>	<i>İsmet</i>
S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	Mf. V. V.	Ma. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>M. Rahmi</i>	<i>Râcep</i>	<i>İsmet</i>	<i>Ş. Saraç oğlu</i>

Hudut muntakası ahalisinin Türkiye - Soviyet hududundan mürur - larına dair Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittifadı arasında

MUKAVELENAME

12 teşrihevel 1921 tarihinde akt olunan Kars muahedenesinin yedinci maddesine tevfikân bir taraftan Türkiye Cümhuriyeti reisi diğerk taraftan Sosyalist şuralar Cumhuriyetleri ittifadı merkezî icra komitesi, iyi komşuluk rabıtalasının tesisi ve Türkiye Cümhuriyeti ile Sovyetist Sosyalist Cümhuriyeti muntakâi hududiye ahalisinin iktisadi münasebatlarının teshili arzusunda bulduklarından hududun sureti müruru hakkında bir mukavele aktine karar vermişler ve bu bapta murahhasları olmak üzere :

Türkiye Cümhuriyeti

Diyaribekir mebusu Zekâyi Beyefendi hazretlerini

Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri itthadı

Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittifadının fevkalâde murahhas ve büyük elçisi Mösyö Jakpues Souritzi

Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri itthadı Büyük elçiliği Müsteşarı Mösyö Vladmir Potemkine

Andre İvantchenko

Andre Kalandadze yi

taayin eylemişlerdir .

Murahhasını müşarünileyhim bu hususta usulüne muvafık ve muteber görülen selâhiyetna - melerinin taatiden sonra ahkâmı atıeyi kararlaştırmışlardır .

MADDE 1 — Hududun her iki tarafında 10 Kilo metroluk mesafede ve Kürcistan Sosyalist Şuralar Cümhuriyeti n enatıkı hududiye ahalisi Türkiye Cümhuriyeti ve Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittifadı arasındaki Devlet hududunu kavaidi atıeyeye müsteniden murur hakkını haizdirler.

MADDE 2 — Birinci maddede mezkûr eşhas, hududu Türkiye cihetinden Sarp, Maraditi Badela ve Kenar bel ve Soviyet ciheteden Sarp, Maraditi, Orcorani, Karzahda kâin hudut noktalarından gecmek hakkını haizdirler.

Bu maddelerde mezkûr noktaların yerine iş bu mukavelenamenin müddeti meriyeti zarfında diğerk noktaların ikamesi Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekâleti ile Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittifadı halk Hariciye komiserliğinin itilâfile icra olunur.

MADDE 3 — Muntakâi hududiye ahalisinin

a - Ziraat, İnşaat ve sair işler,

b - Kayıbolan hayvanatın ve ya çalınan emvalin memurini mahalliyeinin muaventile taharrisi

c - Muaveneti sihiye icrası ve doktorlara müracaat.

d - Ticaret muahedesi dairesinde ticaret.

e - Ailevi sebepler.

f - Âfât zuhurunda muavenet ifası (Yangın, nehirlerin taşması)

Maksadile hududu mururlarına müsaade olunur.

MADDE 4 — Hududun mururuna ancak güneşin doğmasından batmasına kadar müsaade olunur, Hududun gece esnasında da mururuna istisnaen atideki ahvalden dolayi müsaade olunur.

A) yangın zuhurunda itfaiye heyetinin mururuna müsaade olunur .

B) Mustacel muaveneti tıbbiye icaP ettiği takdirde heyeti tıbbiye ile hastmın yakın akrabasının mururuna müsaade olunur .

MADDE 5 — Hudut Türkiye Cümhuriyetinde Nahiye, kaza, Vilâyetler ve Gürcistan sosyalist

şuralar Cümhuriyetinde Distirik memurini tarafından usulen ita edilmiş olan bir pasavanın ibrazile murur edilir. Mezkûr pasavanlar, ita olundukları tarihten itibaren on beş günlük bir muddet için muteberdir. Pasavanın hamili işbu pasavanın muddeti hitamında tekrar hududu murur ettiği takdirde, memurini mahalliye memleketine avdet etmek üzere ona kâfi bir muddet vereceklerdir. Eğer bu temdidi müddetin hitamında dahi hududu geçmediği takdirde memurini mahalliye, müsadei matlube istihşal etmeksizin memlekete duhul ve ikamet hususundaki kavanini mahalliye ahkâmını onun hakkında tatbik edebileceklerdir.

Muddetin mururunda, hududu geçen şahsın daimî ikametigkâhının bulunduğu memlekette mer'î kavaide tevfiikan ita olunan bir hüviyyet varakasını pasavanla beraber ibrazı mecburidir.

İhtar: 1 - Tarafeyni akıdeyn, hudutta pasavan ita edecek eşhas ve devairi idariyenin listesini mezkûr eşhas ve idarelerin pasavan itası hususundaki selâhiyetlerinin hududun hangi kısmına şamil olduğunun tasrih ile mütekabilen yekdiglerine tebliğ edeceklerdir .

İhtar 2 - İşbu pasavanlarla, komşu Devletin arazisine geçen eşhas pasavanlarının memurini mahalliyeeye kaydettirmeğe mecburdurlar.

MADDE 6 — Hududu mürur eden eşhas, diğer tarafın arazisinde ancak hudut mıntakasının on kilometro derinliğinde bir mesafede serbestce dolaşaabileceklerdir. İşbu mukavename ile tesbit edilen usul dairesinde hududun mururuna ancak ayda bir defa musaaade olunur .

İhtar: Ayda bir defadan ziyade hududu geçmeğe musaaade itası, ancak ziraat işleri için hududun diğer tarafına giden eşhas hakkında kabul edilebilir. Diğer müstesna ahvalde ayda bir defadan ziyade murur musaaadesi iki memleket hudut memurlarının mutekabil muvafakatile verilebilir .

MADDE 7 — Pasavanlar, bilâ resim yapılacak olan kayt ve yoklama muamelatından maada, hiç bir muameleye tabi olmayacaklardır.

MADDE 8 — İşbu mukavele name ile tesbit olunan usul dairesinde hududu geçmek hakkını haiz bulunmayanlar şunlardır:

- A) pasavanlarını diğer eşhasa vermekle ittihâm edilen eşhas ile kendilerine ait olmyan pasavanları istimal eden eşhas,
- B) Diğer taraf makamâtı canibinden kendilerine pasavan verilmemesi talep olunan eşhas,
- C) Memleketeynden biri veya diğerinin kanunları mucibince, kaçakçılık, hududu bilâ musaaade mururu veya eşkiyalık sebeplerile tecziye edilmiş olan eşhas,
- D) Ciheti adliyece muttehem ve maznun olan eşhas.

MADDE 9 — Hududu geçen eşhas tarafından kısa bir müddet ikamet için lûzumu olan ve birlikte götürülen elbise, çamaşır ve işçiliğe ve sanata ait âlât ve edevat gibi eşyayı müstamele ve evelce kullanılmış olan mevad ve maksadı murura tekabül eden miktarda ziraat hayvanatı ve takımları ve şahis başına 10 kiloyu tecavüz etmiyen menkûlât hiç bir vergiye ve resme tabi tutulmiyacaktır.

MADDE 10 — Tarafeyni âkıdeyinden her biri, her hangi bir eşyanın ithal ve ihracı hakkındaki memnuiyet ve tahdidata müteammil olarak vaz eylemiş olduğu nizamâtı tatbik hakkını muhafaza eder.

MADDE 11 — Hududu murur eden eşhas, memleketlerine hini avdetlerinde, ancak hududu geçtikleri zaman hamil buldukları eşyalarını birlikte götürebilirler. Götmek istedikleri diğer eşya ve mevaddı ticriye Gümrük nizamâtı umumiyesine tabi olacaktır.

MADDE 12 — Tarafeyni akıdeyinden her biri, diğer tarafın mıntikai hududiyesi enrazi sariye tehlikesine maruz olduğu anlaşıldığı taktirde bu hususta mevcut bilumum nizamâtı tatbik hakkını haizdir.

MADDE 13 — Hayvan sürülerine refakat eden eşhasın müruru mer'a mukavelesiyle tayin

edilmiş olduğundan işbu mukavele bunların müruruna şamil değildir.

MADDE 14 — Hudut üzerinde 3 kilo metro mesafe dahilinde bulunan ve menatıkı hudut-
diye ahalisine ait olan araziden istifadeyi teshil maksadiyle, bir sene muteber olmak üzere
pasavan verilecektir. İşbu pasavanlar, mütekebil hudut memurini mahalliyesi tarafından bir
kerre ve bilâhare kayıt ve vize edilektir .

İşbu madde mucibince hududu mürur edecek eşhasa hemcivar Devletin, altıncı maddede
mezkûr arazisi dahilinde serbestii seyahat hakkındaki nizamat tatbik olunacaktır .

Daimî pasavanlarda hududun hini mürurunda beşinci maddede zikr olunan hüviyet
varakasının ibrazi mecburîdir .

MADDE 15 — Beşinci ve on durdüncü maddelerde mezkûr olan pasavaneler, Türk ve Gürcü
Rus lisanlariyle aşadaki şekilde yazilir :

Pasavan : I

Yalnız onbeş gün için muteberdir. (madde - 5)

EŞKÂLİ

İsim ve şöhreti

Pederinin ismi

Yaşı

Boy

Güz

Saç

Sakal

Alâmeti mahsusa

Tabiiyeti

Hüviyet varakasının zikri, gideceği yer ve maksadı müruru pasavan hamiline refakat eden
eşhas (Valid, zevce, muteehhil olmiyan kızı ve kız kardaşı, 12 yaşından ufak olan erkek
çocukları Distirik veya Kazası köyü ahalisinden olup balâda
eşkâli gösterilen ın hududu mürur etmesine musaade edilmiştir.

İşbu pasavan 15 gün için muteberdir.

162

H

İmza ve mühür

Pasavan : II

Bir sene müddetle muteberdir (madde - 14)

İsim ve Şöhreti

Pederinin ismi

Yaşı

Boy

Göz

Saç

Sakal

Alâmeti mahsusa

Tabiiyeti

Tarla ile hudut arasındaki mesafe, hüviyet varakasının zikri.

Hamile refakat eden eşhas (Valide , zevce, ve muteehhil olmiyan kızı ve kız kardaşı, 12
yaşından ufak olan erkek çocukları) Kazası veya Distirik nahiyesi.....

Röyü ahalisinden olup Köyünde arazisi bulunân eşkâli balâda muharrer in
mezkûr arazide çalışmaya gitmek üzere hududu murur etmesine musaade edilmiştir.

1 - Çift hayvanatı, araba, alât ve edevat , mekûlât, tohumluk ve bu hususta lâzım olan her şey'i götürmege

2 - İdrak ettiği mahsulâtı hanesine nakle

3 - Ledelicap geceyi tarlasında geçirmeğe hakkı vardır

4 - İşbu pasavan bir sene için muteber olup yalnız bir defaya mahsus olmak üzere memurini mahalliyeeye ibraz edilmek icap eder

192

mühür ve imza

MADDE 16 — İşbu mukavelename tasdiknamelerin taatisi tarihinden itibaren meriyülicra olacaktır,

Mezkûr mukavelename mümkün olduğu kadar surâtle tasdik edilecektir.

Tasdiknameler Ankarada taati edilecektir.

İşbu mukavelenamenin müddeti 5 senedir.

İşbu mukavelename tarafeyni âkideyinden biri canibinden, müddetin hitamından altı ay evel fesh ve tadili talep edilmediği takdirde tarafeyni âkideyinden birinin fesh veya tadilini talep eylediği günden itibaren bir sene daha mevki meriyette kalacaktır.

Tasdikan lilmekal murahhaslar işbu mukavelenameyi imza ve tahtim etmişlerdir.

Ankarada: 6 Ağustos 1928 tarihinde iki nüsha olarak tanzim olunmuştur.

İmzalar

Ankara: 6 Ağustos 1928

№ : 45364,45

Sefir Hazretleri ,

Türkiye ve Sovyet hey'eti Murahhasaları beyninde bugün imza edilen hududdan mürura dair mukavelenameye atfen beyanatı atiyeyi te'yit ile kesbi şeref eylerim .

Elyevm mevcut olan teamüle göre mevzubahs mukavelenamenin beşinci maddesinde mezkûr kanunî müddetlerin inkızasından sonra Memleketlerine avdet etmiyen Sovyet vatandaşları hakkında Türk memurları aşağıdaki ahval müstesna olmak üzere, yalnız hudut haricine ihraç muamelesini tatbik edeceklerdir .

1 - Mevzubahs kimse aynı bir cürüm için evelce hudut haricine çıkarılmış ise , 2 - Hudut haricine çıkarılmasına karar verilen kimse bu karara muhalefet eder veya bu karardan kaçınırsa, 3 - Bu cürümler müctemian ika, edilmiş olursa, İşbu halde Türk memurları salifüzzikir mukavelenamenin beşinci maddesinde musarraah cezaları tatbik edeceklerdir .

İhtiramatı faikamın kabulünü rica ederim Efendim .

Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadı fevkalâde

Murahhas ve Büyük Elçisi

Mösyö J. Souritze

Hariciye Vekili

Dr. Tefik Rüştü

A: 201

Ankara: 6 Ağustos 1928

Vekil Beyefendi Hazretleri,

Sovyet ve Türk hey'eti murahhasaları beyninde bugün imza edilen huduttan mürura dair mukavelenameye atfen beyanatı atiyeyi te'yit ile kesbi şeref eylerim.

Elyevm mevcut olan teamüle göre mevzubahs mukavelenamenin beşinci maddesinde mezkûr kanuni müddetlerin inkızasından sonra memleketlerine avdet etmeyen Türk vatandaşları hakkında Sovyet memurları aşağıdaki ahval müstesna olmak üzere, yalnız hudut haricine ihraç muamelesini tatbik edeceklerdir.

1- Mevzubahs kimse aynı bir cürüm için evelce hudut haricine çıkarılmış ise, 2- Hudut haricine çıkarılmasına karar verilen kimse bu karara muhalefet eder veya bu karardan kaçınırsa, 3- bu cürümler müçtemian ika edilmiş olursa işbu üç halde Sovyet memurları salifülzzikir mukavelenamenin beşinci maddesinde musarrah cezaları tatbik edeceklerdir.

İhtiramatı faikamin kabulünü rica ederim efendim.

Soviyetist Sosyalist Cümhuriyetleri
ittihadı fevkalâde Murahhas ve
Büyük Elçisi
J. Souritz

Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekili
Beyefendi Hazretlerine

Kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti hükûmeti ile Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı arasında Batumda 28 Kânunsani 1927 tarihinde parafe edilip, 6 Ağustos 1928 tarihinde Ankarada imzalanan Baytarî mukavelename ile işbu mukavelenameye merbut iki protokol ve melfufları ve bu mukavelenamenin imzalandığı mübeyyin tarihi mezburda tanzim edilen imza protokolu tasdik edilmiştir .

MADDE 2 — İşbu mukavelename tarihi neşrinden itibaren mer'idir .

MADDE 3 — İşbu mukavelenamenin ahkâmını icraya, Dahiliye, Maliye, Hariciye, İktisat ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletleri memurdur . 9 / 1 / 1929

Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
<i>Dr. Teyfik Rüştü</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Mahmut Esat</i>	<i>İsmet</i>
S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	Mf. V.	Ma. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>M. Rahmi</i>	<i>Recep</i>	<i>İsmet</i>	<i>Ş. Sarac oğlu</i>

Türkiye ve Gürcistan soviyetist Sosyalist Cümhuriyeti hudutlarının sari hayvan hastalıklarının istilâsına karşı usulü muhafazası hakkında Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı arasında münakit mukavelename

Karsta 13 Teşrinievel 1921 sarinde imzalanan muahede ile Ankarade 6 Ağustos 1928 tarihinde imzalanan mer'alar mukavelenamesi mucibince bir taraftan Türkiye Cümhuriyeti ve diğer taraftan Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı Batumda 28 Kânunsani 1927 tarihinde parafe edilmiş olan baytarî mukavelenameyi imza etmeğe karar vererek bu maksatla :

Türkiye Cümhuriyeti: Diyaribekir mebusu Zekâyi Beyefendi Hazretlerini ve

Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı Sosyalist Şuralar Cümhuriyetleri ittihadı Büyük Elçiliği Müsteşarı Mōşyō Potemkini Murahhas tayin eylemişlerdir.

Murahhaseyni müşarünileyhin usulüne muvafık buldukları salâhiyetnamelerini teati eyledikten sonra metni atide münderiç bulunan mezkûr mukavelenameyi imza eylemişlerdir.

A) HUDUT MINTIKASINDA MÜRAKABEI BAYTARIYE TEŞKİLÂTI

MADDE 1 — Sureti mahsusada mürakabei baytariyeye tabi hudut mıntakası Türkiye - Gırçistan hudutlarından on beş kilometroya kadar uzak olan mahallerdir .

MADDE 2 — Tarafeyni akıdeynden her birisi salıfüzükir hudut mıntakasında mürakabe ve karantina mahalli olmak üzere 4 daimî baytari nokta ihdas edecektir .

1) Kenarbelkarzak, 2) badela, orcoşan (Vale) 3) sarı çayır , Demir kapı 4) Marabiti.

Hayvanatın mer'aya mururu müddetince yebayi bakarının mevcudiyeti halinde vilâyatı (Distirik) mütecavirede mürakaba mıntikası muvakkat geçit nokalariyle takviye edilir.

1) Gramani - Tlil . 2) Tibeti - Gogaze . 3) Gomvan - Meris . 4) zeda kertevis - Gog-arzeti. 5) sarp.

İhtar :

Sarp mevkiinden hayvanatın muzrur ve ubruna, bütün muamelâtı sihhiyei baytariye ifa edilmiş olmak şartile, daima müsaade olunur.

MADDE 3 — Her noktada mürakabe baytariye teşkilâtı bervechi atidir :

Bir tabip baytar, bir muavin baytar, mevsime ve mürur noktalarının adedine ve hayvan yetiştirmek şeraitine muvafık adette olmak üzere daimî ve ya muvakkat baytar milisi ajanları veya hudut baytari gardiyanları,

B) Hudut mıntakasında hayvanatın kaydi :

MADDE 4 — Hudut mıntakasının 15 kilometro sahasında bulunan bütün hayvanat aldedevam kayda tabi tutulacak ve damğalanacaktır.

Kayıt defteri (nümune № 1)

Boynuzlu Büyük hayvanatta sıcak tamga sığrının sağ tarafına ve boynuzlu küçük hayvanatın kulaklarına vazolunur .

MADDE 5 — Hayvanatın muamelei kaydiyesi usulünün tatbiki için hayvan sahiplerinin her biri matbu bir cüzdan hamil olması iktiza eder. (Nümune: №2)

MADDE 6 — Cüzdanların teslimile birlikte her köy ve mer'a mahalli için umumî bir liste tanzim olunur. Bu liste Hükümeti mahalliyeye tevdi olunup ileride yapılacak kayitler için muhafaza olunur.

Listeler ve cüzdanlar hayvanatın muayene ve kontrolü zamanında baytarlara ibraz olunacaktır.

MADDE 7 — Hayvanatın adedinde vukua gelen her tebeddülde (satis, mübayaa, tevellüdat, V. S) hayvan sahibi keyfiyeti üç gün zarfında lâzım gelen kayitleri icra etmek üzere Hükümeti mahalliyeye bildirmeğe mecburdur. Telef vukuunda da hayvan sahipleri aynı maksadla derhal Hükümeti mahalliyeyi haberdar eyleyeceklerdir.

MADDE 8 — Hayvan sahiplerinin elindeki cüzdanda mukayyet olmiyan ve damgalanmamış bulunan veyahut fazla görülen hayvanat şüpheli adolunup haklarında geldikleri mahalden alınacak malumata göre muamele ifasi için baytarın nezareti altına vazolunur.

Keza cüzdanda mukayyet hayvanatın adedinde noksan zuhuru halinde dahi hayvanat baytar nezareti altına vazolunup yapılacak tahkikatın neticesine göre muamele olunacaktır.

Vebai bakariden şüphe husulünde büyük hayvanat için karantina müddeti yirmi bir gündür.

MADDE 9 — Hayvanat sahibi elindeki cüzdanın ziyalı halinde altıncı maddede zikrolunan listelere göre hayvanatın miktarı hakikisi tahkik olunarak yeni bir cüzdan almak üzere üç gün

zarfında hudut noktası baytarım haberdar etmeğe mecburdur .

C) Rayolonmak üzere sevkolunacak hayvanatın hududlardan mururu.

MADDE 10 Mer'alara geçecek hayvanat, sahibinin istidasi üzerine, hareketlerinden 21 gün evel hukûmeti mahalliye tarafından kaydolunacaklardır . İstidada berveçhi ati nokat zikr olunacaktır .

a - Hayvan sahibinin ismi, şöhret ve mahalli ikameti .

b - nevi ve cinsi

c - Her cins hayvanatın adedi

d - katyit esnasında hayvanatın bnlundukları mahal

e - gideceği nahiye ve mera

f - Hayvanatın gideceği mer'aya kadar takip edecekleri güzürkâh

g - Hayvanatın gideceği memlekete girmek için murur edeceği geçit noktasının ismi

Hayvan sahibinin bu stidasi hukûmatî mahalliyece kayd olunup buna dair kuyudata geçi - rilmek üzere derhal mahalli baytarına irsal olunur .

Hukûmet baytarı istidayı aldıktan sonra hayvanatın kâffesinin emrazı sariyeden ve esbabi sirayetten masun olduğuna emin olmak üzere muayene edecektir.

MADDE 11 — Bu muayeneyi muteakip baytar hayvan sahiblerinin istidasına ve köy kay - dına hayvanatın emrazı sariyeden salim ve menşeinin 60 gündenberi vebai bakariden (boynuzlu büyük hayvanat için) ve cedriden (agnam için) masun olduğunu ve mahalli mezkûrda muayyen olunan hayvanata kabili sirayet sair emrazı sariyenin mevcut bulunmadığını kayıt ve mutaleasını beyan eder.

MADDE 12 — Baytar şahadetnamesi işbu mukavelenameve merbut numune mucibince tanz'im edilecek ve muayne baytariyeyi müteakip ve hayvanatın yola çıkarılmasında azamî 3 gün evel verilecektir. bu şahadetnamenin hükmü ancak 8 gün olup yalnız hükûmet baytarı tarafından yeni bir muayenei baytariyeyi müteakip aynı müddetle temdit edilebilir. (Nümune 3)

MAADDE 13 — Hayvanatın yolpa mahalli baytarın müsadesi olmaksızın iki günden fazla tevekküfları memnudur.

MADDE 14 — Meraya giren hayaanatın yolda adetlerini tededdülü halinde hayvan sahibi mahalli hükûmetlerini haberdar etmeğe mecburdur. hükûmeti mahalliye dahi işbu tebed - dülün espabını mahallinde tahkik ve neticei tahkikatı şehadatnameye kayıt etmek üzere baytara derhal malumat verir.

MADDE 15 — Geçit mahalline vasıl olan hayvanatın adedi baytar şahadetnamesinde gösterilen miktara tevafuk etmezse hayvanat 8inci madde mucibince muameleye tabi tutulur.

MADDE 16 — Huduttan geçen bütün hayvanat Türkiye ye Gürcistan baytar memurları tarafından şahadetnamelerine göre birlikte muayene ve kontrol edilecektir.

MADDE 17 — Geçit muayene mevkilerinde vebai bakari zuhuru sabit oldukta hayvanat berveçhi ati muameleye tabi tutulur.

1 - Derecei hararetin 39,7 fevkinde olan hayvanat yahut vebai bakarının diğer ârazinin riae edenler itlaf edilüp ciltleri parçalanarak defın ve buldukları mahal tarifatu sıhhiyei baytariye dairesinde dezenfekte edilir.

2 - Hararetleri 39,8 dizyemin tahtında bulunalar yalnız vebaibakari serumile telkih edilerek hastalıktan muafiyetleri temin edilir.

3 - telkih edilmiş olan hayvanat hudut baytarı tarafından 21 gün kontorola tabidirler.

Serum telkiyatına ragmen bilahere 39,8 fevkinde derecei hararet irae edenler hasta itibar olunup itlaf edilirler.

4 - Karantinaya tabi olan hayvanat 20 inci güne doğru ikinci bir defa daha vebai bakari serumu zerkiyatına tabi tutulur.

5 . En son hastalık vakasından 30 gün sonra karantine refolunup sürünün mururuna musaaade edilir.

MADDE 18 — Mer'alardan avdetta dahil hayvanların azimetleri esnasında yapılan bütün tedabiri sıhhiyei baytariye tatbik olunmak muktazidir.

D — TİCARET VE KASAPLIK HAYVANLARININ HUDUTTAN İMRARI VE HAM MEVADI HAYVANIYENİN (CİLT, KIL, BOYNUZ VE S) NAKLİ

MADDE 19 — Kasaplık ve ticaret hayvanları münhasıran ikinci maddede gösterilen sabit mahallerden imrar edilir.

Boynuzlu büyük hayvanat menşeinde sıcak damga ile damgalanacaktır.

Hayvan sahiplerinin bir sıhhi ve baytarî şahadetnameyi hamil olmaları muktazi olup bu şahadetnamelerde hayvanatın emrazı sariyeden salim ve menşeinin 60 gündenbergi vebai-bakariden (buynuzlu büyük hayvanat için) ve cedriden (agnam için) masun olduğu ve mahalli mezkûrda nakl olunan bir cins veya her cins hayvanata kabili sirayet hiç bir nevi emrazı sariye mevcut olmadığı tasrih edilir.

Balâdeki zikr edilen vesaik ibraz edilmedikce hudutlarda hayvanatın geçirilmesine müsaade edilmeyecektir.

MADDE 20 — Geçit noktasında lâakal 40 kilometro mesafede vebai bakarinin mevcudiyeti halinde bu nokta, işbu 40kilometroluk mıntaka dahilinde hastalığın tamamile intifasına kadar, boynuzlu büyük hayvanatın imrarına karşı set edilir. Boynuzlu küçük hayvanatın ise ancak bulâşık mevkilerden ihracı memnudur.

MADDE 21 — Boynuzlu büyük ve küçük hayvanat sürülerinin, domuz, deve, at ve sair hayvanatı zülhafirenin mürurundan hudut baytarını haberdar edebilmek maksadile hayvan sahipleri gümrük mevkiine lâakal 3 gün evel malumat vermege mecburdur.

MADDE 22 — Hayvan sahibi usulü dairesinde tanzim edilmiş vesakı hamil olmadığı veyahut baytar tabip tarafından hayvanatta bir marazı sari alâimi görüldüğü takdirde Hükümet hududunu geçmeden evel karantina altına alınacaktır . Büyük hayvanlar için karantina müddeti 21 koyun ve keçiler için 7 gündür .

MADDE 23 — Hududu geçen hayvanat arasında emrazı sariye ârazi görülür ise imrarları men edilir. Hastalık vebai bakari olduğu takdirde hayvanlar hakkında 17 inci madde mucibince icrai muamele olunacaktır.

MADDE 24 — Karantina altına alınması icap eden büyük baş hayvanat karantina altına alınmalarını müteakip kızgın damga ile damgalanırlar .

MADDE 25 — Ham mevadı hayvaniyenin karadan nakli münhasıran hayvanların mururuna tahsis olunmuş daimî mahallerden icra olunur . (İkinci madde) , Ancak hayvan sahipleri, işbumevadin menşeinde baytarî ahvali sıhhiyenin eyi olduğuna ve mezkûr mahallerde emrazı sariye bulunmadığına dair şahadetnameyi irae etmek mecburiyetindedir .

Hayvan eti nakliyatı memnudur (Numüne № 4)

MADDE 26 — Ham mevadı hayvaniye ancak atideki veçhile ambalaj yapıldığı takdirde nakliğin kabul olunabilir.

Domuz yağı - Sepetlerde, Fuçularda, Sandıklarda .

Barsaklar - işlenmiş, kurutulmuş veyahut tuzlanmış olduğu halde Sandıklara veya Fuçulara sıralanup eyice kapadılmış olacaktır .

Kıllar - Domuz kılı, Saç, kemik, boynuz ve tırnaklar çuvallarda, Sandık veya fuçular içinde Boynuzlu büyük hayvanatın derileri tamamen kuru olduğu takdirde kabul olunabilir.

MADDE 27 — Muayenei baytariye neticesinde 26 ıncı maddede tarif edilen şerait dairesinde anbalaji yapılmış olduğu tebeyün eden ham mevadı hayvaniyenin imrarlarına müsaade edilecek ve bunlar baytar memurluğunun damgasını hamil olacaklardır .

E - Gürcistan ve Türkiye Baytarlarının münasebatı mütekabilesi :

MADDE 28 — Hududa en yakın distirik (vilâyet) lerde emrazı sariye zuhnru halinde tarafeyni âkıdeyn baytarları hudut müessesatı vasıtasile yekdiglerine serian malûmat verecekler ve bu hastalığın esbabı sirayeti ve marazın menşe ve mahiyeti hakkındaki malûmatı da ilâve edeceklerdir.

MADDE 29 — Tarafeyni âkıdeyn baytarları balâda mezkûr müessesat zuhuru hakkında işidilen şayialar ile malûmatı ve hastalığın halk tarafından ketim ve ihfasını mütekabilen yekdiglerine ihbar edeceklerdir .

MADDE 30 — Vebai bakarî zuhuru halinde tarafeyni âkıdeyinden birisinin baytarî idaresi mütekabil taraf idarei baytariyesinin muavenetini talep edebilir. Bu talep ancak salâhiyettar hudut memurininin muvafakatile icra olunur .

MADDE 31 — Türkiye Cümhuriyetile Gürcistan Cümhuriyetinin hem hudut bulunan vilâyetlerinde baytarî şubeleri âmirleri ayda iki defa emrazı sariye hayvaniye hakkında yekdigerin malûmat ita ederler .

F — KAVAIĐI UMUMİYE

MADDE 32 — Kaçak olduğu tebeyün eden hayvanat derhal hudut zabıtasına teslim edilüp her memleketin kendi kavanininde musarrah ahkâmı dairesinde tedabir ve muamelâtı lâzıme icrası için gümrük devairine sevk olunur

MADDE 33 — Mer'aya geçecek hayvanat için lâzım olan cüzdanlar ve şahadetnamelerin ve işbu evrak üzerine yazılan meşruhatın Konsoloslar tarafından vizesi icap etmez. İşbu vesaik her türlü resimden muafır .

MADDE 34 — Karantinaya vaz edilmiş olan hayvanatın iaşesi sahibine ve sair bilcümle karantina masrafı hükûmete aittir.

MADDE 35 — Hudut geçit noktalarında muayenenin gün ve saati gümrük nizamatına tevfiakan tesbit edilir.

Mahallî hudut memurları muayene saatlarını yekdiglerine mutekabilen bildirirler.

MADDE 36 — İşbu mukavelename tarihi imzadan itibaren sur'ati mümkün ile tasdik ve Ankarada taati olunacak ve tasdiknamelerin taatı tarihinden itibaren mevkii meriyete girecektir.

İşbu mukavelename Beş sene için muteberdir.

İşbu mukavelename 6 Ağustos 1928 tarihinde Ankarada imza edilmiş olan mer'alar mukavelenamesinin tabi olduğu aynı ahkâma tabi olacak ve mezkûr mukavelenamenin tarafeyni âkıdeyin hükümetleri tarafından fesh edildiği takdirde hükümden sakıt olacaktır.

Tasdikânlilmakal tarafeyn murahhasları işbu mukavelenameyi imza ve mühürleriyle tahtim eylemişlerdir.

6 Ağustos 1928 tarihinde Ankara da iki nusha olarak tanzim edilmiştir.

İmzalar; Zekâyi, Potemkin

Protokol

Mütakabilen Türkiye Hükümeti Cumhuriyesi ve Sovyetist Sosyalist Cumhuriyetleri itthadı Hükümeti namlarına hareket eden zirde vaziülimza Batumda 28 Kânunsani 1927 de. Türkiye Hükümeti Cumhuriyesile Sovyetist Sosyalist Cumhuriyetleri itthadı arasında sah çekilmiş olan mukavelenamei baytarinin ikinci ve on yedinci ve yirmi ve yirmi üçüncü maddelerinin mana ve derecei şumullerini tesbit ve tayin etmeği faideli ve lüzumlu gördüklerinden bu maksatla ahkâmı atiyeyi kararlaştırmışlardır.

MADDE 1 — Hayvanatın huduttan mer'alara mururunu teshil etmek maksadile Batumda sah çekilen mukavelenamei baytarinin ikinci madde sinde mezkûr muayene ve murakabe mıntakası zirdeki iki mevaddan mürur noktasının ilâvesile takviye edilmiştir:

Gökdağ (Sulda - Başköy yolu üzerinde) ve Karzamet - Tataket.

Kezalik salifüzzikir maddeye atideki ihtar ilâve edilmiştir.

Ihtar: 2 - Tarafeynin itilâfile ilâveten Eermenistan hududu üzerinde baytarî murakabe noktaları tesis edilecektir .

MADDE 2 — 28 Kânunsanı 1927 de Batumda sah çekilen mukavelenamei baytarinin 17 inci maddesinin tefsirinde her hangi sui tefehhume mahal bırakılmamak için zirde vaziülimzalar berveçhi ati nikatı tasrih etmekte ittifak etmişlerdir.

1 - Huduttan murur esnasında kontrol noktalarında bir sürünün hayvanatı içinde vebai bakari bulunduğu anlaşıldığı takdirde işbu sürünün, tabii derecei hararetteki hayvanatına (antisepteux) sersumzerkile bunlara hastalıktan muafiyet temin edilecek vebu hayvanat kontrol ve karantinaya tabi utulacaklardır.

2 - Mukavelenamei baytariyenin 17 nci maddesinin tatbikatile işbu tatbikatından mütevellit masarif hastalığa tutulmuş sürünün ait olduğu memlekete raçidir.

MADDE 3 — Batumda 28 Kanunsani 1927 de sah çykilen mukavelenamei baytarıye, emrazi sariyei hayvaniyenin, hududu geçen hayvanat vasitasile sirayetine meydan vermemek maksadile ithal edilen 20 nci ve 23 üncü maddelerin ruh ve manaları itibarile hududu geçen bütün hayvanata şamil olması lâzım geldiğinden zirde vaziülimzalar mezkûr iki madde ahkâmının mer'alara gitmek üzere hddudu geçecek hayvanata da aynen tatbik edileceğini tasrih etmekte ittifak etmişlerdir.

Bu protokol raci oluğu mukavelamei baytariyenin müddet, kuvvet ve meriyetini aynen haiz bulunacaktır.

İki nüsha olarak 6 Ağustos 1928 de Ankarada tanzim edilmiştir.

Potemkin

Zekâyi

Protokol

Zirde vaziülimza Sovyetis Sosyalist Cumhuriyetleri ittiadı fevkalâde Murahas ve Büyük Elçisi Mösyö Jacpues Souritz ve Diyarıbekir Mebusu Zekâyi Beyefendi hazretleri 9 Kânunsani 1929 tarihinde ictima ederek Sovyetist Sosyalist Cumhuriyetleri ittiadı hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti beyninde 6 Ağustos 1928 taahhinde aktolunan Baytarî mukavelenamenin sırasile 4,5 ve 12 nci maddelerinde mezkûr olup bazı (teknik) fennî esbaptan dolayı işbu mukavelenameye zeyledilmeyen mulfuf 3 nevi numunenin (yani 1 kayıt defteri 2 ve 3 cüzdan ve baytar şehadetnamesi) Bu mukavelenamenin cüzü gayrı müfarikini teşkil ettiklerine karar vermişlerdir .

Tasdikanilmekal Murahaseyni müşarünileyhim işbu protokolu imza ve kendi mühürleriyle tahtim eylemişlerdir .

Ankarada iki nüsha olarak 9 Kânunsani 1929 tarihinde tanzim edilmiştir .

Suritz

Zekâyi

Model: 1

Kayıt defteri

Kayıt defterinin numarası

Vilâyet

Kaza

Nahize

Köy

Sahife

HAYVAN SAHİBİNİN İSMİ VE MAHLESİ MAHALLİ İKAMETİ

Sıra numarası

Kayıt ve tahkikatın tarihi

Cinsi ve nevi

Tevellüt tarihi

Tonu

Alâmatı mahsusası ve hosusu nişanları (markası)

Satın alındığı tarih ve kimden satın alındığı

Satıldığı tarih ve kime satıldığı

Öldüğü tarih ve sebebi

Mülhazası

İhtar 1 - Bounuzlu küçük hayvanatı domuzlar için sıra numarası ve kulaklarındaki markalarla umum sürülenden bir donun mecmuu adedi yazılacaktır.

2 - Her sahife bir zatın hayvanının kaydına tahsis edilmelidir.

Model 2

HAYVAN SAHİBİNE VERİLECEK CÜZDAN

Cüzdan numarası

Vilâyet

Kaza

Nahiye

Köy

Cüzdan sahibinin ismi ve mahlası

Cüzdanın verildiği tarih

Baytarın ismi ve memuriyeti

Cüzdanı veren baytarın imzası (Mührü)